

До Научното жури по
процедурата за доцент по
Административно право и
административен процес в
Юридическия факултет на СУ
„Св.Климент Охридски“

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, обявен за нуждите на Юридическия факултет на СУ „Климент Охридски“ (ДВ бр. 87 от 19.10.2021 г.) по научната специалност Административно право и административен процес, област на висше образование Социални, стопански и правни науки (3.), професионално направление Право (3.6.)

С кандидат гл.ас. д-р Светла Иванова Янкулова

Изготвил становището: проф. д-р Пламен Киров

Уважаеми членове на Научното жури,

Със Заповед № РД-38-553/22.11.2021 г. на Ректора на Софийски университет съм назначен за член на Научното жури по конкурса за „доцент“ по Административно право и административен процес за нуждите на Юридическия факултет на СУ „Климент Охридски“. На първото заседание на научното жури ми е възложено да изготвя становище.

Единствен кандидат в конкурса за доцент е гл.ас. д-р Светла Иванова Янкулова. Тя е дългогодишен преподавател в Юридическия факултет на СУ „Климент Охридски“.

Съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за неговото прилагане, кандидатът е приложил пълен набор от документи за участие в конкурса. При обявяването на същия са спазени всички нормативни изисквания.

Светла Янкулова се дипломира в Юридическия факултет на Софийския университет през 2000 г. като магистър по специалност „право“. Впоследствие специализира Право на Европейския съюз в Софийския университет “Св. Климент Охридски“, като наред с това има и редица други специализации в международни институции и чуждестранни организации (Университет 2 Нанси – Франция и др). През 2014 г. придобива образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност административно право и административен процес в Юридическия факултет на СУ „Климент Охридски“. От 2003 г. заема академична длъжност „главен асистент“ в Юридическия факултет.

Професионалният ѝ юридически стаж е свързан със заемането на различни експертни и ръководни длъжности в административни структури – член на политическия кабинет на министъра на вътрешните работи и парламентарен секретар на Министерство на вътрешните работи (2001-

2003 г.); законодателен референт в Дирекция „Законодателна дейност и право на Европейския съюз на Народното събрание“ (от 2003 г.).

Светла Янкулова е сериозен и задълбочен автор с интереси в сферата на малко изследвани научни области като: участие на прокуратурата в административния процес, същност на административните юрисдикции, административно наказване; управление в областта на правораздаването, административно наказване. Тя участва в настоящия конкурс със солидна по качество научна продукция от 8 научни публикации: монография и научни статии, разработени и публикувани след получаване на научната степен „доктор“. Всички те са публикувани в утвърдени юридически издателства и специализирани сборници. Представените трудове не преповтарят тези, развити в процедурата за придобиване на научна степен „доктор“.

От приложената справка е видно, че публикациите на гл.асистент Светла Янкулова са цитирани от множество авторитетни изследователи в областта на правото. Посочени са общо петнадесет цитирания.

В конкурса е представен самостоятелен монографичен труд на тема: „Административни юрисдикции“. Монографията предлага цялостна концепция и функционален анализ на административните юрисдикции и административното правораздаване в контекста на принципа на разделението на властите.

В труда са анализирани най-важните аспекти на действащото законодателство и са направени изводи по проблемните области. Акцентирано е върху актуалността на съвременната уредба на института на административните юрисдикции. Въз основа на анализа на действащото право и практиката на Конституционния съд е обоснована нуждата от развитието на административните юрисдикции като правораздавателни органи. Всестранното изследване и задълбоченото изясняване на разграничението на понятията административно правораздаване и административно правосъдие дава възможност за

създаване на основа, на която да бъде развита цялостна концепция обосноваваща възприемането и развитието на административните юрисдикции в правната ни система. Извеждането на белезите на административните юрисдикции и обосноваването на техните разновидности безспорно доказва необходимостта от тяхната детайлна уредба в законодателството като се уредят ясно въпросите за тяхното място в системата на правораздавателните органи и ясно да се очертае предмета и критериите за осъществяваната от тях дейност. Монографичният труд има сериозен практически принос, доколкото извежда характеристиките на административните юрисдикции не само като теоретичен проблем, но и съдържа конкретни предложения *de lege ferenda* за създаването на такива органи в конкретни сфери на държавното управление. Във фокуса на вниманието на автора е развитието на националната ни правна теория и позитивната правна уредба с оглед реализирането на субективните права и задължения на гражданите и организациите в административните правоотношения. Очертана е необходимостта от създаването на определени правни стандарти при формулиране на компетентността на държавните органи имащи качеството на административни юрисдикции.

В монографичния труд и особено в неговата втора глава на научна критика е подложена практиката на Конституционния съд по въпроса за съществуването и правния характер на административните юрисдикции. Критичният анализ на автора е системен и аргументиран. Безспорно висока оценка заслужава обосноваването на Светла Янкулова за създаването на конституционна уредба на административните юрисдикции, доколкото към настоящия момент тяхното съществуване и компетентност се извлича единствено по тълкувателен път.

Безспорно достойнство на монографичния труд е дълбокото познаване и представяне на утвърдените в българската правна литература разбирания за същността на административните юрисдикции. Всестранно

е обосновано разграничението между института на оспорването на административните актове по административен ред и правораздавателната дейност на административните юрисдикции. Това дава възможност на автора да очертае особеностите на правомощията на съответните органи както и последиците от техните правораздавателни актове. С теоретичен и практически принос е сравнението между разбирането на Съда на Европейския съюз за институционализираната юрисдикция, която може да го сезира с преюдициално запитване и разбирането за административната юрисдикция според българската правна теория и нормативна уредба. Критериите на Съда, макар и да нямат пряко отношение към българското законодателство, могат да послужат, според Светла Янкулова, при бъдещото общо законодателно уреждане на административните юрисдикции. Задълбоченото познаване на проблематиката, включително и в исторически аспект, позволява да се изведат съответните юридически характеристики и да се формулира като теоретичен извод прецизно определение за административна юрисдикция. Това, разбира се, е безспорно достойнство и теоретичен принос на научния труд.

Особен интерес представляват разсъжденията на автора на монографията върху компетентността и дейността на Комисията за защита на конкуренцията като административна юрисдикция в трите направления на нейната работа – спорове по обществени поръчки, спорове по концесии и спорове свързани с правилата на конкуренцията. От друга страна е обърнато внимание и на административнонаказателните юрисдикции при разграничаване на тяхната дейност от други административнонаказващи органи, които не разглеждат и не решават правни спорове.

Светла Янкулова предлага преосмисляне на правната уредба на административнонаказателните юрисдикции в съответствие с принципите на независимост и обективност. В тази връзка се правят съвсем конкретни предложения с оглед създаване на повече гаранции за самостоятелност при решаване на спорове по отношение на административно нарушение от

едноличен наказващ орган, който е в една ведомствена система или е горестоящ на органа, установил административно нарушение. Пряко свързани със създаване на гаранции за повече справедливост при административното наказване са предложенията за ревизиране на законодателните решения, които предвиждат административно наказване да се осъществява с индивидуален административен акт, а не с наказателно постановление, както и функцията на наказващ орган да се възлага единствено на председателя на колективния административен орган, а не на колективния орган като такъв. Важно значение има и предложението на автора законодателно да се предвиди одобряване със съдебен или прокурорски акт на споразумението, с което може да завърши административнонаказателното производство, съгласно промените в Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Представените в конкурса научни статии съдържат оригинални научни приноси по изследваните в тях теми. Светла Янкулова прецизно е посочила постигнатото в своята справка за научните приноси. Анализът на публикациите на кандидата показва, че централно място в тях заемат въпроси свързани с дейността на държавните органи в сферата на административната реформа, участието на прокуратурата в административния процес, имуществената санкция по ЗАНН, характеристиките на административните юрисдикции като правораздавателни органи, споразумението при административното наказване. Различните аспекти на изследвана проблематика са публикувани в престижни издания и са представени на различни форуми, в който кандидатът е взел участие.

Представените от Светла Янкулова научни трудове се отличават със следните особености: те се отнасят за неизследвани или слабо изследвани проблеми на правото; обхващат теми с важно теоретико-приложно значение; разработени са при използването на знания от различни правни области.

Качеството на научните трудове на Светла Янкулова, представени в конкурса, покриват изцяло изискванията на закона. В тях се съдържат многобройни научни приноси. Публикациите притежават не само теоретично, но и съществено практическо значение. Кандидатът демонстрира висока способност за формулиране и аргументиране на научните си тези.

В представените научни трудове се срещат отделни неточности, недобре аргументирани тези, случаи на самоцелна критика на съществуващата правна уредба, без да се сочат предложения за подобряването ѝ. На места има и необоснован отказ от встъпване в научна полемика. Тези незначителни слабости не са от естество да засегнат многобройните приносни моменти и безспорни достойнства в публикациите на кандидата. Анализът на научните постижения на Светла Янкулова категорично води до извода, че те са новост в административноправната наука и обогатяват съществуващите знания в тази област на правната доктрина. Като цяло научните разработки се отличават с прецизност и задълбоченост.

Прегледът на преподавателската и научно-изследователската дейност на Светла Янкулова показва, че са налице всички законови изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент” в Юридическия факултет на СУ „Климент Охридски“. Представената монография и другите научни трудове представляват значим принос за развитието на българската правна наука и заслужават положителна оценка.

Предвид направения анализ и изводите в настоящото становище относно научните трудове, представени в конкурса категорично стоя на мнението, че кандидатът Светла Янкулова отговаря на всички изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България за заемане на академичната длъжност „доцент”. Поради това с

твърда убеденост препоръчвам на уважаваното научно жури да вземе решение и да предложи избирането на д-р Светла Янкулова на академичната длъжност „доцент” по Административно право и административен процес – професионално направление 3.6. Право, област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки.

Заклучение

С оглед на приносите в представените трудове, цялостното научно творчество и дългогодишната преподавателска дейност на кандидата, препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за вземането на решение, което да предложи на Факултетния съвет на Юридическия факултет на СУ „Климент Охридски“, да избере Светла Иванова Янкулова на академичната длъжност “доцент” по научната специалност Административно право и административен процес.

гр. София
12.02.2022 г.

Изготвил становището:
проф. д-р Пламен Киров